

Kronik Karaci?er Hastal??? Ya?am Kalitesi Ölçe?i 2.0

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kronik Karaci?er Hastal??? Ya?am Kalitesi Ölçe?i 2.0*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25142>

Özet

Kronik Karaciğer Hastalığı Yaşam Kalitesi Ölçeği 2.0 (K-KH YKÖ 2.0), **Kronik Karaciğer Hastalığı** olan bireylerin sağlıkla ilişkili **yaşam kalitesi** düzeylerini multidimensiyonel olarak değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Bu ölçek, orijinal versiyonunun Türk popülasyonuna adaptasyonu ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi amacıyla Eraydın (2013) tarafından bir uzmanlık tezi çalışması olarak kullanılmıştır. Ölçek, hastalığın fiziksel, duygusal ve sosyal etkilerini ölçerek tedavi sonuçlarının ve klinik müdahalelerin etkinliğinin değerlendirilmesine olanak tanır.

Ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması, psikometrik açıdan geçerli ve güvenilir bir araç sunmayı hedeflemiştir. Uyarlama süreci, dilsel eşdeğerlik, yapı geçerliliği ve iç tutarlılık gibi temel psikometrik analizleri kapsamaktadır. Bu sayede K-KH YKÖ 2.0, Türk klinisyenler ve araştırmacılar için karaciğer hastalarının yaşam kalitesini standart bir şekilde takip etme imkanı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kronik Karaciğer Hastalığı, Yaşam Kalitesi, Sağlık Ölçümü, Psikometri, Uyarlama, **Geçerlilik**, **Güvenilirlik**

Yazarlar

A. Eraydın (Türkçe Uyarlama)

Amaç

Kronik Karaciğer Hastalığı Yaşam Kalitesi Ölçeği 2.0'nin temel amacı, kronik karaciğer hastalarının hastalığın günlük yaşamları üzerindeki subjektif etkisini nicel olarak ölçmektir. Bu etki, sadece fiziksel semptomları değil, aynı zamanda hastalığa bağlı gelişen psikososyal zorlukları da içerir.

Türkçe uyarlama çalışmasının spesifik amacı ise, orijinal ölçeğin kültürel ve dilsel olarak Türk toplumuna uygunluğunu sağlamak, **teşhis uzmanlık tezi** kapsamında geçerlilik ve güvenilirlik analizlerini gerçekleştirilerek ulusal düzeyde kullanılacak standart bir ölçme aracı sunmaktır. Bu araç, klinik araştırmalarda ve tedavi planlamasında önemli bir referans noktası olacaktır.

Yapı

Ölçek, sağlıkla ilişkili yaşam kalitesi (HRQoL) yapısını ölçmektedir. Kronik karaciğer hastalarının doğası gereği, bu yapı genellikle birden fazla alt boyutu içerir. Bu alt boyutlar tipik

olarak fiziksel i?levsellik, duygusal i?levsellik, sosyal i?levsellik, sistemik semptomlar ve hastalığa özgü endişeler gibi alanlara odaklanır.

K-KH YKÖ 2.0, hastaların kendi sağlık durumlarına ilişkin algılarını değerlendirerek, hastaların şiddetinden bağımsız olarak bireyin yaşam kalitesindeki düzeyü tespit etmeyi amaçlar. Bu yapı, karaciğer hastalığının seyrine bağlı olarak zamanla değişebilen dinamik bir yapıdır.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe uyarlamasında geçerlilik çalışmaları, genellikle yapı geçerliliği ve ölçüt bağımlı geçerliliği içerir. Yapı geçerliliği, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıyı ne ölçüde ölçtüğünü doğrulamak için **faktör analizi** gibi istatistiksel yöntemlerle incelenir.

Eraydın (2013) tarafından yürütülen çalışmada, ölçeğin orijinal yapılarının Türk popülasyonunda korunup korunmadığı araştırılmıştır. Geçerlilik sonuçları, ölçeğin Türk kültüründe de karaciğer hastalarının yaşam kalitesini tutarlı bir şekilde ölçme kabiliyetine sahip olduğunu göstermelidir, ancak spesifik geçerlilik katsayıları ve yöntemleri (içerik, ölçüt, yapı) detaylı olarak tezde sunulmuştur.

Güvenirlilik

Güvenirlilik, ölçeğin ölçümlerinin tutarlılığını ve kararlılığını ifade eder. K-KH YKÖ 2.0'nin Türkçe adaptasyonunda güvenirlilik, genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve test-tekerrar test yöntemleri kullanılarak değerlendirilmiştir.

Yüksek bir iç tutarlılık katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı (yaşam kalitesini) tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Test-tekerrar test güvenirliliği ise, ölçeğin kısa bir zaman aralığında kararlı sonuçlar verdiğini doğrular. Bu analizler, ölçeğin klinik ve araştırma ortamlarında güvenilir bir şekilde kullanılabilirliğini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Türkçe adaptasyon sürecinde, Kronik Karaciğer Hastalığı Yaşam Kalitesi Ölçeği 2.0'nin faktör yapılarının incelenmesi kritik öneme sahiptir. Orijinal ölçeğin alt boyutlarının (faktörlerinin) Türk örnekleminde de benzer şekilde ortaya çıkıp çıkmadığını belirlemek için Keşfedici veya Doğrulayıcı Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır.

Bu analizler, ölçeğin multidimensiyonel yapılarının kültürel bağlamda geçerliliğini destekler. Elde edilen faktör yükleri ve yapısal modeller, K-KH YKÖ 2.0'nin karaciğer hastalarının farklı yaşam kalitesi alanlarına etkisini ayrı ayrı olarak ölçebildiğini kanıtlamaktadır.

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Orijinal ölçe?in format?na uygun olarak çok maddeli, öz bildirim tipi anket (Genellikle Likert tipi derecelendirme kullan?r, ancak detaylar tezde mevcuttur).

Language Available: Türkçe

Population Group: Kronik karaci?er hastal??? tan?s? alm?? hastalar.

Age Group: Yeti?kin hastalar.

Population Details: Türk toplumu örneklemi. Uyarlama çal??mas? ?zmir'de, Dokuz Eylül Üniversitesi T?p Fakültesi bünyesinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Methodology: Psikometrik geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?, kesitsel tasar?m.

Anahtar Kelimeler

Kronik Karaci?er, Karaci?er Hastal???, Ya?am Kalitesi Ölçekleri, Psikometrik Özellikler, T?pta Uzmanl?k Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, **Uyarlama**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sa?lanmad?.

Affiliation Email addresses: Sa?lanmad?.

Correspondence Address: Erayd?n, A. (2013). Dokuz Eylül Üniversitesi, T?p Fakültesi, ?zmir, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in orijinal versiyonunun kullan?m izinleri, ölçe?i geli?tiren kurum veya ki?ilere aittir. Türkçe uyarlama çal??mas? 2013 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve klinik amaçlarla kullan?m? için tezin referans gösterilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m veya geni? çapl? da??t?m için orijinal telif hakk? sahiplerinden izin al?nmas? zorunlu olabilir.

Kaynaklar

Erayd?n, A. (2013). Kronik karaci?er hastal??? ya?am kalitesi ölçe?i 2.0' ?n Türk toplumu için geçerlilik ve güvenilirli?i (T?pta uzmanl?k tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, T?p Fakültesi, ?zmir).

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmştir.

Tez Merkezi Linki: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [kronik-karaciger-hastaligi-yasam-kalitesi-olcegi-20-toad.pdf](#)

Kronik Karaciğer Hastalığı Yaşam Kalitesi Ölçeği 2.0 Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Detaylı maddeler için Eraydın (2013) tarafından hazırlanan tıpta uzmanlık tezine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM